

Familien Sallings gravsted

Den Sønderjyske Almanak kunne i 2019, som "barn" af en Nordslesvigske Skoleforening, fejre sit 25 års jubilæum ved en stor fest på Folkehjem i Aabenraa. At dette kunne lade sig gøre, skyldes indirekte en af Skoleforeningens initiativtagere i 1892, **Søren Hansen Salling** (1842 - 1918). Søren Salling var født i Lintrup ved Rødding som søn af Niels Jacobsen Salling og hustru Johanne Cathrine Salling, født Smidt.

Søren Salling blev udvist af Slesvig af preusserne efter 1864 og blev derefter uddannet som lærer fra Blågård Seminarium. I 1883 blev han gift med væverske Jenny Marie Jensen Krog (1861-1939).

Efter en årrække som lærer startede han efter inspiration fra blandt andre en af højskolebevægelsens pionerer, Kresten Kold (1816-70), en Mælkeri- og Højskole på "Lustrupholm" ved Ribe i 1878. (I dag: "Ribe Vikingecenter").

Senere flyttede han den i 1888 til Korsbrødre-gade 8-10 i Ribe under navnet "Ribe Mælkeri- og Højskole".

I perioden før Første Verdenskrig havde skolen op til 40 elever. Højskolen ophørte i 1920 kort efter Søren Sallings død.

Torben Hestehaves arkiv indeholder dette postkort fra haven til højskolen

Mælkeri- og Højskolen i Korsbrødre-gade havde for at give eleverne praktisk kunnen i mejeridrift et mindre mejeri. Dette gav anledning til en del klager i begyndelsen af 1890'erne, da spildevandet løb i åbne render. Byrådsmedlem Stürup foreslog derfor, at der blev lavet en "underjordisk ledning", og at denne skulle betales af Salling, hvad han nægtede. Allerede 1867 var der kommet klager over kloakforholdene i Ribe. Den gang fra selveste stiftamtmanden, som var fortørnet over, at bomuldsfabrikken i Sønderportsgade afgav en del spille-

vand, som ledtes ned gennem Puggårdsgade forbi amtsgården. Det lykkedes ham at få omlagt Puggårdsgade, så problemet formindskedes. Ribe Byråd bevilgede 20 rigsdaler til løsningen.

Først i 1902 blev der lavet en samlet plan for kloakering i Ribe.

Søren Salling arbejdede målbevidst for den nordslesvigske befolknings sag ved at støtte folkeoplysningen og børns og unges undervisning på modersmålet. På et møde i 1892 på Aablings Hotel i Skærbæk blev Den Nordslesvigske Skoleforening stiftet.

En af initiativtagerne var Søren Salling. På grund af udvisningen kunne han dog ikke selv være til stede, men repræsenteredes af en bror, Christian Salling. Foreningens formål var at samle penge ind, så unge kunne sendes på skoleophold på efterskoler, højskoler, landbrugsskoler og husholdningsskoler i kongeriget.

Foreningen støttede i udstrakt grad de efterskoler, som opstod nord for grænsen, f. eks i Vester Vedsted, Skibelund og Hejls.

Søren Salling døde 76 år gl. i 1918.

Jenny Salling var født på gården "Store Døes" i Maarbjerg ved Holstebro. Hun var ud af en grundtvigsk præget familie, som senere flyttede til Øster Jølby på Mors. Hun kom på Askov Højskole og tog en væveruddannelse. Senere tog hun Nathalie Zahles faglærerkursus. Som 21-årig blev hun gift med den noget ældre Søren Salling.

Hun var med den baggrund en aktiv kvinde og deltog som erklæret socialdemokrat i samtidens voksende politiske liv.

Efter at Mejeri- og Højskolen var flyttet til Korsbrødregade, underviste hun på forskellige kurser, især i håndarbejde enten i højskolens regi eller for Dansk Kvindesamfund. Fra 1899 drev hun i forbindelse med højskolen en væveskole.

Efter Søren Sallings død i 1918 videreførte hun i et par år højskolen, mens datteren, Gudrun Salling (1885-1966), overtog ledelsen af væveskolen.

Korsbrødregade 5

I 1920 sælger hun højskolen og flytter over gaden til Korsbrødregade 5, som hun køber.

Herfra driver hun igen væveriet, nu sammen med datteren under navnet "Vævestuen". Senere bliver også Gudruns datter, Elsebeth, inddraget. Væveriet havde 3 - 5 ansatte damer samt et antal lærlinge. Væveriet fremstillede forskellige boligtekstiler. Efter Jenny Sallings død i 1939, viderefører Gudrun "Vævestuen", indtil den ophører i 1955.

Stort folkeligt engagement

Jennys folkelige engagement gav sig udslag i mange retninger. Ved valget til Hjælpekassen i Ribe var hun således i 1908 opstillet på liste A, uden dog at blive valgt. Hjælpekassen, der ydede hjælp til særligt betrængte, var en af de første offentlige bestyrelser, hvortil kvinder havde valget. Hendes mand var for øvrigt opstillet til samme valg, men på en anden liste.

Ved indførelsen af menighedsrådsvalg i 1903 fik kvinder for første gang valget til et offentligt råd. Jenny Salling blev i 1908 indvalgt i et af rådene. Her arbejdede hun for, at der også skulle ringes med kirkens klokker ved fattigfolks begravelser. På

den tid betalte de efterladte nemlig selv for klokkeringning.

To kvindesagsforkæmpere

Jenny Salling var søster til forfatteren Jeppe Aakjærs anden hustru, Nana. Begge de to søstre var forrest i kampen for den tids kamp for kvinders ligeberettigelse.

Både Søren og Jenny Salling samt datteren Gudrun stod faddere til Nana og Jeppe Aakjærs datter, Solvejg, hvis dåb fandt sted i Ribe.

Fleere vævearbejder fra Ribe kan endnu ses på "Jenle", blandt andet tæppet og puden på Jeppe Aakjærs divan.

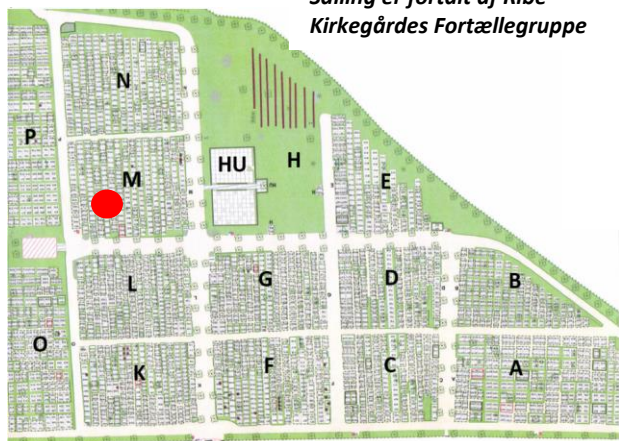

Jenny Salling

Nana Aakjær

To andre døtre blandt Jenny og Søren Sallings 9 børn, Gertrud og Astrid, ligger også begravet i gravstedet.

Fortællingen om familien Salling er fortalt af Ribe Kirkegårdes Fortællegruppe

Gravgade

● Her findes familien Sallings gravsten

Selve Sallings familiegravsted findes ikke mere; men gravstenen ligger stadig på den plads, hvor familien ligger begravet.

RIBE
KIRKEGÅRDE